



LIFE
CLINOMICS

LIFE15 CCA/ES/000102



"This project has been funded with support from the European Commission"

Els impactes del canvi climàtic

L'evidència
Els efectes
Les prioritats
L'acció

Els impactes del canvi climàtic són una amenaça per al benestar i la salut de les persones, el patrimoni, l'activitat econòmica, els sistemes urbans i els sistemes naturals.

Actualment, els territoris, els teixits productius i els teixits socials no reuneixen les condicions adequades per mantenir llurs funcions davant la nova situació climàtica. Alhora que la vulnerabilitat dels serveis públics i de les activitats econòmiques i socials que s'hi desenvolupen és molt elevada.

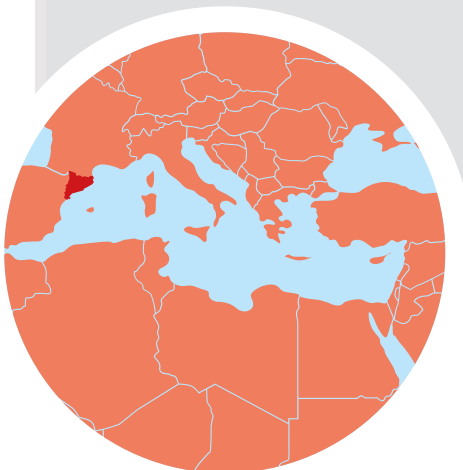
La societat ha de fer front a una alerta climàtica d'abast global:

- Augment de les temperatures tant mínimes com màximes i mitjanes, de la insolació i de les onades de calor i nits tropicals.
- Sequeres cada vegada més intenses i freqüents.
- Increment en el risc de grans incendis forestals.
- Pujada del nivell del mar, amenaçant zones costaneres i deltaïques.
- Pèrdua de biodiversitat i d'integritat biològica.
- Fenòmens pluviomètrics extrems.
- Aparició de noves malalties o ressorgiment d'altres que ja estaven eliminades.

L'Adaptació al Canvi Climàtic (d'ara en endavant, ACC) és el principal recurs que tenen els agents que actuen en un territori per disminuir la vulnerabilitat; es concreta en les estratègies, els plans d'acció i els processos de governança.

Tots els agents —administracions públiques, empreses de béns i serveis, treballadors, pagesos i la ciutadania— que comparteixen un territori amb capacitat de gestió tenen el potencial d'afrontar els riscos del canvi climàtic a través d'accions concertades d'adaptació.

El projecte Life Clinomics posa en marxa nous processos d'inversió d'entitats públiques, així com d'empreses privades, per disminuir la vulnerabilitat, anticipar-se als impactes climàtics i augmentar la resiliència en tres territoris, reserva de la biosfera del Montseny, comarca de l'Alt Penedès i reserva de la biosfera de les Terres de l'Ebre i en tres sectors econòmics, el pesquer, l'agroforestal i el turístic.





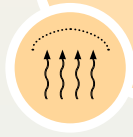
L'evidència

les emissions humanes, les principals responsables del canvi climàtic

L'alteració actual del clima de la Terra és una evidència científica inqüestionable.



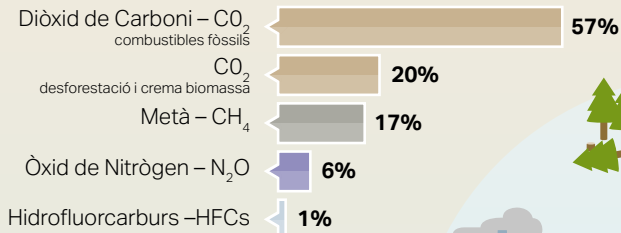
L'activitat humana n'és la causa principal pel volum d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEI) que s'alliberen a l'atmosfera.



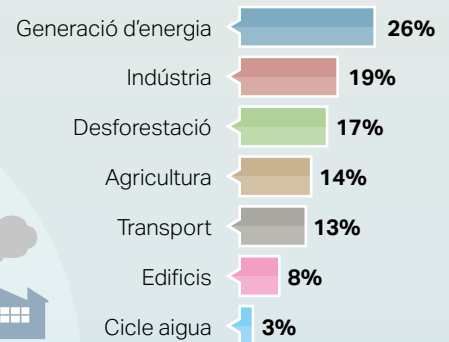
Aquestes emissions superen la capacitat dels oceans i de la vegetació d'absorbir-les.



Quin pes té cada gas sobre el total d'emissions?



Quantes emissions genera cada sector?



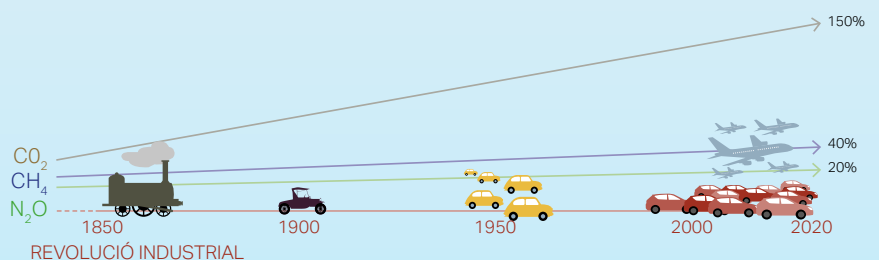
Quant CO₂ hi ha a l'atmosfera?

La concentració de CO₂ a l'atmosfera continua augmentant any rere any. Ho ha fet un 40% des de l'inici de la Revolució industrial, i ja supera les 405 ppm (parts per milió); la de CH₄ un 150%, i la de N₂O un 20%.

La darrera vegada que es va registrar una concentració de CO₂ comparable va ser fa 4 milions d'anys, quan la temperatura era entre 2 i 3°C més càlida i el nivell del mar entre 10 i 20 m més elevat.

48 Gt

Cada any s'emeten unes 48 Gt de CO₂ (48x10⁹ t).
Una tona ocupa un volum d'uns 510 m³.





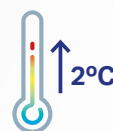
Els efectes el planeta s'escalfa i els sistemes naturals se'n ressenten

Segle XX

La temperatura mitjana de la Terra ha augmentat gairebé 1°C respecte als nivells preindustrials, i el nivell del mar ho ha fet uns 10 cm.

Finals segle XXI

Si continua el ritme actual d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, es preveu que la temperatura mitjana augmenti fins a 2°C l'any 2050 i el nivell del mar més d'1 m.



Com està afectant el canvi climàtic?



DESERTIFICACIÓ



DESGEL I DESAPARICIÓ DE GLACERES



ONADES DE CALOR I INCENDIS FORESTALS



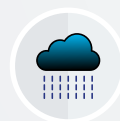
ESPÈCIES INVASORES



DESCENS DE PLUGES I SEQUERES



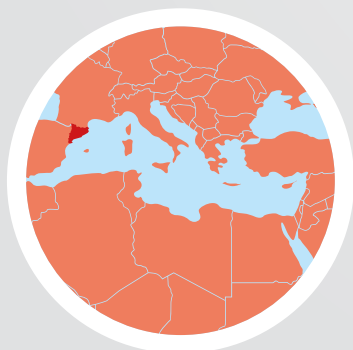
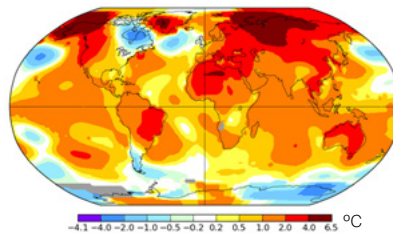
CANVI CICLE VIDA ESPÈCIES



PLUGES TORRENCIALS I FENÒMENS EXTREMS

L'escalfament global afecta els sistemes naturals, la biodiversitat i el cicle de les espècies, i també la salut i qualitat de vida de les persones arreu del planeta, tot i que els efectes es fan sentir de manera diferent segons la regió climàtica.

Com està augmentat la temperatura a la Terra?



El sud d'Europa té un gran ventall de tipus i varietats de climes mediterranis, a més d'altres tipus de climes continentals i atlàntics. Aquesta riquesa i complexitat climàtica comporta dificultats a l'hora d'establir tendències i projeccions detallades, especialment per a Catalunya.

En tot cas, durant el segle XXI la temperatura pot augmentar entre 0,3 i 4,8°C, de mitjana, i la precipitació reduir-se un 10%. Seran freqüents les nits i els dies tropicals (extrems climàtics), així com els períodes sense precipitació.



Les prioritats

Reduir les emissions, però també adaptar-nos als canvis

Per minimitzar les conseqüències del canvi climàtic caldria reduir dràsticament les emissions i avançar cap a una economia baixa en carboni. A hores d'ara, sembla improbable que això succeeixi.

CO₂

Un model de producció i consum més baix en carboni

Molts dels efectes són ja irreversibles i es comencen a sentir arreu del planeta. Per això, cal adaptar-se als canvis i anticipar-se als impactes futurs que es preveuen.

Un model de vida adaptat al canvi climàtic

Totes les activitats humanes són vulnerables al canvi climàtic

La majoria d'activitats humanes i econòmiques es veuran afectades pel canvi climàtic, però sobretot les que es fan als espais lliures i les relacionades amb el sector primari i el turisme i el lleure.



L'augment de la temperatura i les onades de calor també afectaran altres activitats, tant a l'aire lliure com en espais tancats, sobretot a les ciutats, per l'efecte illa de calor.



L'acció

conèixer les vulnerabilitats, fer front als reptes i aprofitar les oportunitats

Cada sector econòmic, empresa i organització ha d'identificar els seus riscos i vulnerabilitats davant del canvi climàtic. També les noves oportunitats que pugui tenir en el nou escenari. Els costos de no actuar a temps poden ser molt elevats i ja es deixen sentir.

Minimitzar la **vulnerabilitat** davant dels riscos i impactes negatius

Identificar els impactes positius i transformar-los en **oportunitats**

RESILIÈNCIA

Fer-nos preguntes per trobar-hi respostes



CONEIXEMENT

Com està canviant el clima?



DIAGNOSI

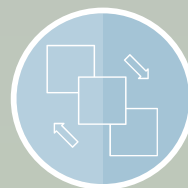
Com està afectant el nostre territori i les activitats econòmiques?



CONCLUSIONS

Com pot afectar el nostre sector?

En què som vulnerables i quins riscos tenim?



PLA D'ACCIÓ

Estem preparats per adaptar-nos als canvis?

Què hi podem fer? Quines mesures podem adoptar?



MESURES

Quins terminis tenim per actuar i quins recursos hi hem d'invertir?

En quins àmbits podem actuar?

A+++

Estalvi i eficiència energètica



Energies renovables i autoproducció

Avançar cap a una **economia circular** **baixa encarboni**

Nous serveis i tecnologies de la mobilitat



Prevenció de residus



Gestió eficient de l'aigua





Tercer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya

Generalitat de Catalunya. 2016

http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/tercer-informe-sobre-canvi-climatic-catalunya/TERCER_INFORME_CANVI_CLIMATIC_web.pdf

El canvi climàtic

Oficina Catalana de Canvi Climàtic. Generalitat de Catalunya

<http://canviclimatic.gencat.cat/ca/inici>

Informes IPCC

Intergovernmental Panel on Climate Change (Grup Intergovernamental sobre Canvi Climàtic)

<https://www.ipcc.ch/reports/>

Programa d'acció pel clima

Comissió Europea

<https://ec.europa.eu/clima/change>

Web del projecte: www.lifeclinomics.eu

Agenda del projecte: www.lifeclinomics.eu/ca/category/agenda

Correu: life.clinomics@diba.cat

Segueix-nos a Twitter: [@ClinomicsLife](https://twitter.com/ClinomicsLife)

El contingut d'aquesta publicació no reflecteix l'opinió oficial de la Unió Europea.
La responsabilitat de la informació és assumida completament pels autors.

Coordina



**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Socis



Cambra de Comerç
de Barcelona



UNIO GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA



CONSELL COMARCAL
ALT PENEDE'S



comissió obrera
nacional de Catalunya



Oficina Catalana
del Canvi Climàtic



UNIO
DE PAGESOS